

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Lingua Portuguesa 1	Código	613G02022	
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	GalegoPortugués			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Galego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinación	Lourenzo Modia, Cilla	Correo electrónico	cilla.lourenzo.modia@udc.es	
Profesorado	Lourenzo Modia, Cilla Marques da Silva Cunha França, Patrícia das Dores	Correo electrónico	cilla.lourenzo.modia@udc.es patricia.cunhafraça@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia fornece formación de carácter teórico-práctico na descrición e no uso instrumental da lingua portuguesa nas súas modalidades oral e escrita. O alumnado debe adquirir todas as competencias do usuario básico (A2), ben como se iniciar na adquisición de competencias do usuario independente, encadrado no nivel soleira (B1), de acordo co "Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas".			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A4	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua galega.
A8	Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A12	Coñecer os principios teóricos básicos da tradución directa e inversa e ser capaz de poñelos en práctica.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A20	Coñecer a historia e a cultura das comunidades lusófonas.
A21	Dominar a gramática da lingua galega.
A22	Dominar a gramática da lingua portuguesa.
A26	Coñecer a variación lingüística da lingua portuguesa.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Dominar a lingua galega na oralidade e na escrita a nivel avanzado.	A4 A8 A15		
Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.	A1 A2 A10 A11		
Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica	A15		
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.		B1 B2	
Adquirir capacidade de autoformación		B3	
Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.	A26	B4	
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas		B5	
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.		B6	
Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.		B7	
Apreciar a diversidade	A20	B8	
Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.	A12 A20 A21 A22		C2
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		B10	C4

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Apresentar-se e despedir-se. Cumprimentar e dar informacións persoais.	1.1. Presente do Indicativo. Artigos. Nome (género e número). Pronomes persoais. Formas de tratamento. Numeración. Interrogativos. Possesivos. 1.2. Dados persoais. Profissões. 1.3. Aspectos geográficos relacionados com Portugal.
2. Localizar e describer lugares. Pedir informacións e indicar direccións.	2.1. Demonstrativos. Advérbios de lugar. Imperfeito de cortesia. Imperativo. 2.2. Fórmulas sociais. Léxico espacial. 2.3. Aspectos sócio-culturais relacionados com a vida quotidiana em Portugal.
3. Describer objetos, persoas e estados climatéricos.	3.1. Graus dos adjetivos. 3.2. Corpo humano; cores; cidade e campo; familia; clima; saúde. 3.3. Funcionamento do servizo básico de saúde em Portugal.
4. Relatar accións quotidianas. Fazer reservas e pedidos. Escrever cartas. Reclamar. Expressar gostos e preferências.	4.1. "Costumar" + infinitivo; "poder" + infinitivo. 4.2. Horas; días; meses e estacións; épocas festivas; dia a dia; alimentación; transporte; vestuário; falsos amigos. 4.3. Pratos típicos portugueses e hábitos alimentares.
5. Fazer planos. Convidar, aceptar e recusar convites.	5.1. "Ter de"/"ter que"; "precisar de"; "dever". Estructuras frásicas com "ainda" e "já". 5.2. Trabalho e lazer. 5.3. Festividades importantes.
6. Relatar acontecementos passados.	6.1. Pretérito Perfeito Simple e Pretérito Imperfeito do Indicativo. Desde e há. CD, CI e CC. Maiúsculas e minúsculas. 6.2. Noticia e historia(s). Accións habituais no pasado. 6.2. Personalidades destacadas de Portugal.

7. Fazer reconto de eventos. Estabelecer comparacións.	<p>7.1. Participio Passado. Pretérito Mais-que-Perfeito Composto do Indicativo. Indefinidos. "Tão" e "tanto". Derivação. Consoantes mudas.</p> <p>7.2. Meios de comunicación social e eventos culturais.</p> <p>7.3. Aspetos prácticos relacionados com o traballo em Portugal.</p>
--	---

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A1 A8 A15 B1 B7 B8 C2 C4	0	11	11
Obradoiro	A2 A8 A10 A12 A15 B4 B5 B7 C4 C2	14	14	28
Presentación oral	A8 A15 B3 B4 C2	1	0	1
Prácticas a través de TIC	A8 B1 B2 B3 C2	0	10	10
Resumo	A8 A11 A15 B3 B6 B7 C2	0	15	15
Sesión maxistral	A8 A15 A21 B4 B5 B8 C2 C4	15	16	31
Traballos tutelados	A8 A10 A15 B1 B3 B6 B7 C2 C4	0	20	20
Proba obxectiva	A1 A2 A4 A8 A10 A11 A15 A22 A26 B1 B3 B5 B6 B7 C2	3	0	3
Discusión dirixida	A8 A10 A15 A20 B4 B5 B7 B10 C2 C4	14	14	28
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Considérase ?lectura? calquera tipo de material (textos de manuais, xornais, revistas, foros de internet etc.) que o estudantado a terá de coñecer para a realización de certas actividades de maneira presencial ou non presencial
Obradoiro	Os obradoiros son aulas centradas no desenvolvemento de prácticas de comprensión lectora e de produción escrita (resolución de exercicios, corrección e elaboración de textos).
Presentación oral	Neste tipo de proba avalíase a competencia comunicativa de cada estudante mediante unha pequena entrevista ou conversa co profesor ou coa profesora, en que talvez deba improvisar determinadas situacións. Na proba oral poderán empregarse textos, deseños ou materiais audiovisuais como apoio
Prácticas a través de TIC	O alumnado deberá facer uso das novas tecnoloxías para preparar actividades propostas nas aulas.
Resumo	Realizaranse con frecuencia sínteses dos principais contidos fixados no programa, co obxectivo de facilitaren unha correcta comprensión.
Sesión maxistral	As sesións maxistras consistirán en exposicións orais de carácter fundamentalmente teórico á volta dos contidos básicos da materia. Nestas aulas utilizaranse diversos textos seleccionados especificamente para a análise e a comprensión dos contidos; resolveranse as dúbidas a respecto dos temas propostos e facilitarase bibliografía específica. En tales sesións guíarase o alumnado no proceso de aprendizaxe e mostraranse recursos que faciliten o desenvolvemento do traballo autónomo.
Traballos tutelados	Baixo a coordinación do profesor ou da profesora, cada estudante levará a cabo diversas actividades (corrección e/ou elaboración de textos), ben de maneira individual ben en pequenos grupos, co obxectivo de partillar información, coñecementos e habilidades.

Proba obxectiva	A proba escrita permite avaliar coñecementos, capacidades, habilidades etc. en destrezas como a comprensión e a produción escritas. Pode combinar preguntas de resposta múltipla, de resposta breve, de ordenación, de asociación, de discriminación?
Discusión dirixida	Enténdese por ?discusión dirixida? aquela actividade desenvolvida polo alumnado en grupos pequenos en que se porá en práctica a expresión e a comprensión orais en lingua portuguesa. Debateranse diversos temas baixo a supervisión do profesor ou da profesora. Nestas sesións prestarase unha especial atención á participación activa do estudiantado

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Para a realización dos traballos tutelados, é fundamental que o alumno ou a alumna informe periodicamente tanto dos seus progresos como das súas dificultades co obxectivo de atinxir unha orientación adecuada. Alén diso, cada estudante poderá realizar todo tipo de consultas a respecto do desenvolvemento do traballo, quer no horario de atendimento, quer por medio do correo electrónico.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A8 A10 A15 B1 B3 B6 B7 C2 C4	Os traballos individuais e grupais (tanto presenciais como non presenciais) encomendados polo profesorado ao longo do curso suporán un 30% da nota final. Terase en conta especialmente a aprendizaxe colaborativa.	30
Proba obxectiva	A1 A2 A4 A8 A10 A11 A15 A22 A26 B1 B3 B5 B6 B7 C2	O estudiantado deberá realizar unha proba obxectiva de comprensión oral e escrita e de produción escrita (exercicios, elaboración de textos breves), en que se avaliarán os coñecementos adquiridos tanto nas sesións maxistras como nos grupos intermedios e pequenos.	30
Discusión dirixida	A8 A10 A15 A20 B4 B5 B7 B10 C2 C4	As intervencións orais de cada estudante durante as discusións dirixidas (conversa) corresponderanse cun 20% da nota final.	20
Presentación oral	A8 A15 B3 B4 C2	Cada alumno ou alumno terá de realizar unha proba oral, orientada á demostración da súa competencia comunicativa en lingua portuguesa.	20

Observacións avaliación

<p>1. Para superar a materia, o alumnado deberá conseguir unha cualificación igual ou superior a 5 valores sobre 10. Na proba obxectiva deberá obter como mínimo 4 valores sobre 10, para poder sumar os restantes elementos de avaliación.</p> <p>2. O alumnado terá de entregar os traballos e actividades no prazo fixado. Igualmente, todo o tipo de actividade ou proba deberá cumprir unhas exixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal?); se houber deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas na cualificación.</p> <p>3. O alumnado con matrícula parcial e/ou dispensa académica deberá realizar e entregar as mesmas probas e exercicios que o restante; se non puider asistir ás titorías, deberá pórse en contacto co profesor a través do correo electrónico.</p> <p>4. Na segunda oportunidade, en xullo, o alumnado será avaliado cos mesmos criterios e coas mesmas percentaxes que na oportunidade anterior.</p> <p>5. A cualificación de NON PRESENTADO/A será considerada cando o/a alumno/a non realizar a proba obxectiva.</p>

Fontes de información

Bibliografía básica

- Coelho, J. (2015). Dicionário Global da Língua Portuguesa. Lisboa: Lidel
- Casteleiro, J. M.(coord.) (2001). Dicionário da Língua Portuguesa. Lisboa: Verbo.
- Cintra, L.; Cunha, C. (2013). Nova Gramática do Português Contemporâneo. Lisboa: Figueirinhas
- Monteiro, D.; Pessoa, B. (2011). Guia prático dos verbos portugueses. Lisboa: Lidel
- Ventura, H.; Caseiro, M. (2011). Guia prático de verbos com preposições . Lisboa: Lidel
- Frías Conde, X. (2014). Compêndio de gramática portuguesa elementar. s.l.: Ianua Editora
- Bergström, M.; Reis, N. (2011). Prontuário Ortográfico e Guia da Língua Portuguesa. Alfragide: Casa das Letras
- Coelho, J. (2015). Dicionário Global da Língua Portuguesa. Lisboa: Lidel

Bibliografía complementaria	<p>- Coimbra, O. M.; Coimbra, I. (2011). Gramática Ativa 1. Lisboa: Lidel</p> <p>- Coimbra, O. M.; Coimbra, I. (2012). Gramática Ativa 2. Lisboa: Lidel</p> <p>- Lemos, H. (2013). Dialogar em Português. Lisboa: Lidel</p> <p>- Rosa, L. (2011). Vamos Lá Continuar! - Explicações e Exercícios de Gramática. Lisboa: Lidel</p> <p>- Rosa, L. (2011). Vamos Lá Começar! Explicações e Exercícios de Gramática. Lisboa: Lidel</p> <p>- Rosa, L. (2004). Vamos lá Começar! Exercícios de vocabulário. Lisboa: Lidel</p> <p>- Silva, M. (2011). Português atual 1 . Lisboa: Lidel</p> <p>- Malcata, H. (2013). Português atual 2. Lisboa: Lidel</p> <p>- Freitas, F.; Henriques, T. (2011). Qual é a dúvida?. Lisboa: Lidel</p> <p>- Ruela, I. (2015). Vocabulário temático. Lisboa: Lidel</p> <p>- Matos, M. (2013). Dicionário ilustrado de Português. Lisboa: Lidel</p> <p>- Rente, S. (2013). Expressões idiomáticas ilustradas. Lisboa: Lidel</p> <p>- Pascoal, J.; Oliveira, T. (2013). Exames de Português A2 - B2 CAPLE-UL - CIPLE, DEPLE, DIPLE + CD Áudio . Lisboa: Lidel</p> <p>- Mascarenhas, L. (2014). Cultura e História de Portugal - Volume 1 - Níveis A2/B1. Porto: Porto Editora</p> <p>- S/A (2014). SOS Português! - Língua Não Materna - Gramática A1 - B1. Porto: Porto Editora</p> <p>- S/A (2009). SOS Português! - Língua Não Materna - Vocabulário A1 - B1. Porto: Porto Editora</p> <p>- Arruda, L. (2014). Gramática de Português Língua Não Materna. Porto: Porto Editora</p> <p>- S/A (2011). Dicionário Ilustrado - Português Dicionário de Português Língua Não Materna. Porto: Porto Editora</p> <p>- Coelho, L.; Oliveira, C. (2014). Aprender Português 1, 2 (Manual e caderno de exercícios). Lisboa: Texto Editora</p> <p>- Coelho, L.; Oliveira, C. (2014). Gramática Aplicada Português Língua Estrangeira - A1/A2/B1. Lisboa: Texto Editora</p> <p>- Coelho, L.; Oliveira, C. (2008). Aprender Português 1 - Compreensão Oral Níveis A1/A2 - Inicial (Livro + Cd). Lisboa: Texto Editora</p> <p>- Vázquez Cuesta, P. (2004). O que um falante de português deve saber sobre o galego. Lisboa: Colibri</p> <p>- Ramos, E. (2006). Portugalizar. Português para galegofalantes. Vigo: Xerais</p> <p>RECURSOS DISPONÍVEIS NA INTERNET Documentos orientadores: Conselho da Europa (2001). Quadro europeu comum de referências para as línguas. Lisboa: Edições Asa.</p> <p>http://area.dge.mec.pt/gramatica/Quadro_Europeu_total.pdf; Grosso, M.; Tavares, A.; Tavares, M. (2008). O Português para Falantes de Outras Línguas: o utilizador elementar no país de acolhimento, Lisboa, ANQ /DGIDC /IEFP: http://www.dge.mec.pt/sites/default/files/Basico/Documentos/referencial_independente.pdf; Grosso, M.; Tavares, A.; Tavares, M. (2009). O Português para Falantes de Outras Línguas: o utilizador independente, Lisboa, ANQ /DGIDC /IEFP. http://www.dge.mec.pt/sites/default/files/Basico/Documentos/referencial_independente.pdf; Grosso, M. (coord.); Soares, A.; Sousa, F.; Pascoal, J. (2011). QuaREPE - Documento Orientador. Lisboa: DGE. http://www.dge.mec.pt/sites/default/files/EEstrangeiro/2012_quarepe_docorientador.pdf; Grosso, M. (coord.); Soares, A.; Sousa, F.; Pascoal, J. (2011) QuaREPE - Tarefas, Actividades, Exercícios e Recursos para a Avaliação. Lisboa: DGE. http://d3f5055r2rwsy1.cloudfront.net/images/stories/EPE_incricoes_2011_2012/quarepe/manual_quarepe_tarefas_ver_sao_final_janeiro_2012.pdf; Programa Português Para Todos (Ppt): Beça, E.; Galvão, M. (2009). Manual de Português Técnico aplicado à área da Hotelaria e Restauração. Lisboa: IEFP: http://portal.iefp.pt/xeobd/attachfileu.jsp?look_parentBoui=36134660&att_display=n&att_download=y. Sítios institucionais: Instituto Camões: http://www.instituto-camoes.pt/ Observatório da Língua Portuguesa: http://www.observalinguaportuguesa.org/pt; Comunidade dos Países de Língua Portuguesa: http://www.cplp.org; Instituto Internacional da Língua Portuguesa: http://iilp.cplp.org; Museu da Língua Portuguesa: http://www.museudalinguaportuguesa.org.br; Governo Português: http://www.portugal.gov.pt/pt/a-democracia-portuguesa.aspx; Portal do Cidadão: https://www.portaldocidadao.pt/home; Turismo de Portugal: https://www.visitportugal.com/pt-pt; Conselho Português para os Refugiados: http://www.cpr.pt/ple/materiais/; Universidade do Minho: http://www.uminho.pt; Fundação José Saramago: http://www.josesaramago.org; Pordata - Base de dados do Portugal contemporâneo: http://www.pordata.pt/Portugal; Rádio Televisão Portuguesa: http://www.rtp.pt/homepage/. Dicionários e recursos linguísticos: Dicionário Priberam: http://www.priberam.pt/; Portal da Língua Portuguesa:</p>
------------------------------------	---

<http://www.portaldalinguaportuguesa.org/>; Vocabulário Ortográfico Comum da Língua Portuguesa: <http://voc.cplp.org/index.php>; Dicionário Michaelis: <http://michaelis.uol.com.br>; Ciberdúvidas: <http://ciberduvidas.sapo.pt/>; Livro de estilo do jornal Público: http://static.publico.pt/nos/livro_estilo/index.html; Corpus do português: <http://www.corpusdoportugues.org/x.asp>; Conjugame Net: <http://www.conjugame.net>; Dicionário de calão e expressões idiomáticas: <http://natura.di.uminho.pt/~jj/pln/calao/dicionario.pdf>. Sites e manuais para a aprendizagem da língua: Centro Virtual Camões: <http://www.instituto-camoes.pt/cvc/aprender.html>; Omniglot: <http://www.omniglot.com/writing/portuguese.htm>; Ensina RTP: <http://ensina.rtp.pt>; Português para nós: <http://www.portuguesparanos.com/>; Português para espanhóis (blogue): <http://portuguesparaespanhois.blogspot.pt>; CiberEscola da Língua Portuguesa: <http://www.ciberescola.com>; Espaço Língua Portuguesa (Porto Editora): <http://www.portoeditora.pt/espacolinguaportuguesa/duvidas-da-lingua-portuguesa/destaque-duvidas-lp/>; Programa ?Bom Português? (RTP): <http://ensina.rtp.pt/dossie/como-se-escreve-em-bom-portugues/>; Viagens Literárias (blogue): <https://viagensliterarias.wordpress.com>; PortugueseLanguageGuide: <http://www.portugueselanguageguide.com>; ISL Collective: https://pt.islcollective.com/resources/search_result?Tags=PLE&searchworksheet=GO&type=Printables; Promethean Planet: <http://www1.prometheanplanet.com/pt/server.php?show=nav.21344>. Ferramentas de pronúncia: SitePal: http://www.oddcast.com/home/demos/tts/tts_example.php?sitepal; Prontuário sonoro RTP: <http://www.rtp.pt/wportal/sites/prontuario/index.php>. Ferramentas de tradução: Interactive Terminology for Europe (IATE): <http://iate.europa.eu/>; SDL: <http://www.freetranslation.com>; Google tradutor: <https://translate.google.pt>. Cultura: Efemérides: <http://cvc.instituto-camoes.pt/conhecer/efemerides.html#.VYrNymDWTy0>; Bases temáticas sobre Cultura Portuguesa: <http://cvc.instituto-camoes.pt/area-conhecer-bases-tematicas>; Dicionário histórico: <http://www.arqnet.pt/dicionario/>; Exposições virtuais: <http://cvc.instituto-camoes.pt/conhecer/exposicoes-virtuais.html>. A música portuguesa a gostar dela própria: <https://vimeo.com/channels/musicaportuguesa/videos>; Jornal de Letras, Artes e Ideias: <http://visao.sapo.pt/jornal-de-letras=s25193>; Portal da literatura: <http://www.portaldaliteratura.com>; Projeto Vercial: <http://alfarrabio.di.uminho.pt/vercial/index.html>. Imprensa: Diretório de imprensa escrita em Portugal: <http://www.prensaescrita.com/portugal.php>; Blitz (revista de música): <http://blitz.sapo.pt>; Expresso (jornal): <http://expresso.sapo.pt>; Jornal de Letras, Artes e Ideias: <http://visao.sapo.pt/jornal-de-letras=s25193>; Público (jornal): <http://www.publico.pt>; Visão (revista): <http://visao.sapo.pt>; Rádio Televisão Portuguesa: <http://www.rtp.pt/homepage/>.

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Lingua Galega 1/613G02002
Materias que continúan o temario
Lingua Portuguesa 2/613G02035
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías